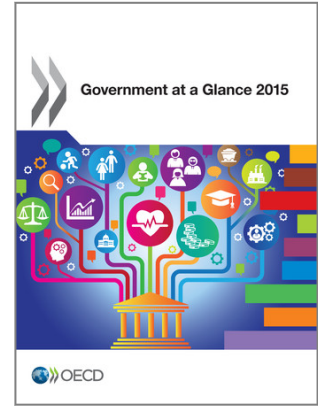

OECD *Multilingual Summaries* Government at a Glance 2015

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/gov_glance-2015-en

2015 Tek Bakışta Devlet

Türkçe Özet

OECD bölgesinde toparlanma devam ediyor ve ekonomik büyüme de yavaşça düzelmeye başlıyor. Her ne kadar işsizlik yüksek ve verimlilikteki artış yavaş olsa da mali konsolidasyon ilerliyor. Gelirin yanısıra insanların esenliğinde önem taşıyan diğer sonuçların dağılımındaki eşitsizlikler de artıyor. Hükümetlerin önümüzdeki yıllarda daha güçlü, daha kapsayıcı bir büyüme sağlamak için bu zorluklarla başetmeleri gerekiyor; kamu politikasına yönelik çok-boyutlu bir yaklaşıma ihtiyaç var.

Hükümetlerin, daha sürdürülebilir ve kapsayıcı toplumların temelini atmak için birçok politika araçları bulunuyor. Ancak kamu politikasının özel çıkar grupları tarafından "denetim" altında tutulmasını önleyecek, etkili uygulamayı güvence altına alacak ve hem takip hem de değerlendirme yoluyla teşvik sağlayacak uygun mekanizmalar olmadan çok iyi tasarlanmış politikalar dahi beklenen sonuçları sağlayamaz. 2015 Tek Bakışta Devlet'te belirtilen göstergeler, hükümetlerin istihdam, politika oluşturma süreçleri ve politika sonuçları itibarıyla ne kadar kapsayıcı oldukları hususuna ışık tutmuştur.

Temel bulgular

OECD ülkelerinin genel mali dengesi gelişiyor

- OECD ülkelerinin bütçe dengesi, 2009'daki GSYİH'nin %8.4'ü kadar açıktan 2013'te GSYİH'nin %4.2'sine gelerek 4.2 yüzde puanlık bir iyileşme göstermiştir.
- OECD ülkelerinde 2013'te yapısal mali denge, potansiyel GSYİH'deki payı olarak %3.5'lik ortalama açığa ulaşarak 2009 ile karşılaştırıldığında 3.6 yüzde puanlık bir iyileşme gösterdi.
- Konsolidasyon çabalarının sonucunda OECD ülkelerinin çoğunluğu, 2009 ile 2013 arasındaki net tasarruf oranlarını (cari gelirler ile cari harcamalar arasındaki fark) Yunanistan, İrlanda ve Portekiz gibi yüksek negatif oranlı ülkeler de dahil olmak üzere geliştirdi.
- 2013'te OECD ülkelerindeki ortalama borç seviyesi GSYİH'nin %109.3'üne ulaştı. 2013'ten 2014'e kadar Çek Cumhuriyeti, İrlanda, Norveç ve Slovak Cumhuriyeti'ndeki borçlar azalırken borçlardaki en yüksek artışlar Slovenya, İspanya, İtalya ve Belçika'da gerçekleşti.

Devlet yatırımları düşük ve 2009'a göre ciddi ölçüde azaldı.

- OECD ülkelerinde 2009 ile 2013 arasında kamu yatırımı, GSYİH içindeki payı itibarıyla 0.8 yüzde puan, toplam harcamalar içindeki payı itibarıyla da 1.4 yüzde puan azaldı. 2013'te kamu yatırımları ortalama olarak GSYİH'nin %3.3'ünü, toplam harcamaların da %7.8'ini ifade ediyordu.
- 2013'te merkeze yakın devletler, toplam kamu yatırımlarının yaklaşık %60'ını harcadı. Ancak Şili, Yunanistan ve Slovak Cumhuriyeti gibi ülkelerde kamu yatırımlarının %70'inden fazlası merkezi hükümet tarafından gerçekleştirildi.

Reformlara rağmen kamu sektörü istihdamı, işgücündeki payı itibarıyla nispeten sabit kalmaya devam ediyor.

- İstihdam ve maaş reformları, harcamaları azaltmak için pek çok OECD ülkesinin merkezi hükümetleri tarafından yaygın olarak kullanılmıştır.
- İstihdam reformlarında emekliye ayrılan personelin değiştirilmemesi veya kısmen değiştirilmesi, işe alımların dondurulması, dışarıdan temin ve ayarlama ödemeleri gibi farklı araçlar, bilhassa üst düzey yetkililerin maaşlarının düşürülmesi ve ödemelerin dondurulması suretiyle kullanılmıştır. Ortalama olarak reformlar, algılanan baskı seviyelerinde ve çalışma yoğunluklarında ılımlı bir artışa yol açmıştır.
- Reformlara rağmen kamu sektörü istihdamının (merkezi hükümetle sınırlı kalmamak üzere) boyutu, işgücündeki payı itibarıyla 2013'te %19'un hemen üzerinde nispeten sabit kalmaktadır.

Mevzuat politikalarına paydaşların katılımı çok yaygındır fakat çok sonraki bir aşamada gerçekleşmektedir.

- 2012 OECD Mevzuat Uygulamaları ve Politikaları hakkında Tavsiye Kararı vasıtasıyla OECD ülkeleri, mevzuat uygulamaları karşısında "hükümetin-tamamı" yaklaşımına bağlı kalmışlardır. Birçoğu resmi gereklilikler getirerek mevzuat uygulamalarının ve kalitenin iyileştirilmesinde, birtakım OECD Konseyi tavsiye kararlarına uyulmasında köklü ilerlemeler sağlamışlardır.
- Yine de hükümetlerin mevzuat etkisi değerlendirmesi yapma kapsamı ve maliyetler ile kazançların fiili değerlendirmeleri, mevzuatlar arasındaki değiştokuşlar ve sinerjiler ciddi ölçüde değişiklik göstermektedir.
- Temel kapsam, paydaşların karar alımına katılımını geliştirecek durumdadır. Vatandaşlara, şişletmelere, sivil toplum örgütlerine, v.s. genelde sürecin sonlarında ve çoğu zaman da yasa taslağı hükümete sunulduğunda başvurulur. Performans değerlendirmesi veya daha iyi mevzuat uygulaması hakkında bilgilendirmeleri için nadiren kendilerinden geri bildirim istenir; veya sorunun doğası ve muhtemel çözümler hakkındaki tartişmaların ilk aşamalarına sistematik olarak da dahil edilmezler.

Kamusal bütünlük çabaları artıyor fakat önemli boşluklar hala var.

- OECD ülkeleri, çıkar çatışmalarına artan bir şekilde dikkat gösteriyor fakat kamu-sonrası istihdamın aksine kamu-öncesi istihdam (örneğin eski özel sektör çalışanları veya lobicileri) büyük ölçüde mevzuata tabi değildir.
- Her ne kadar vergi ve gümrük yetkililerini, tedarik temsilcilerini ve finansal yetkilileri kapsayan adli şube ve "risk altında" alanları, idare ve yasama şubeleriyle karşılaştırıldığında daha düşük bir ifşa seviyesi sergiliyor olsa da karar alma yetkisi daha yüksek olan kamu görevlilerinin özel menfaatleri açıklama gereklilikleri pekçok OECD ülkesinde gelişmiştir.
- Kazanılmış hakların politika oluşturma süreçleri üzerindeki gereksiz etkisi, hükümetin danışma gruplarındaki menfaatlerin dengesiz ifadesi ve insanların mevzuat yapanlar ile mevzuata tabi olanlar arasında hareketi (yani "döner kapılar") gibi boşluklardan ötürü sürekli bir risktir.
- 2009'dan bu yana kabul edilen muhbirleri koruma yasalarında ciddi bir artış olmuştur. Ancak uygulamada etkin koruma bir zorluk oluşurmaya devam ediyor.

Ülkeler, açık devlet verileri olumlu uygulamalarını hayata geçiriyor.

- Açık devlet verileri, sosyo-ekonomik değer oluşturmaları için vatandaşlardan oluşan yeni bir jenerasyona, şişletmelere ve kamu görevlilerine güç veriyor ve devletin şeffaflığını artırabilir.
- Yeni OURdata Endeksine göre açık veri çalışmaları Kore, Fransa, Birleşik Krallık, Avustralya, Kanada ve İşpanya'da en yüksekteydi.
- Birçok ülke, verileri hazır etmek ve kolaylıkla erişilebilir kılmak için ciddi çabalar göstermişken hükümetlerin kamusal verilerin yeniden kullanımına aktif destek verme ölçüleri (özellikle kamu idarelerindeki yeniden kullanımla ilgili olarak) çeşitlilik göstermektedir.

Hükümetin vergi kazanç sistemleri, piyasa gelirlerindeki eşitsizlikleri ciddi ölçüde azaltmıştır fakat gelir dışındaki eşitsizlikler için eyleme geçmek gerekiyor.

- Kamu transferleri ve transfer ödemeleri, piyasadaki artan eşitsizliklerin etkilerini sınırlı tutmaya yönelik güçlü bir aracı ifade ediyor. 2011'de OECD ülkelerinin hükümetleri tarafından yapılan yeniden gelir dağılımı, GINI katsayısını 16 yüzde puandan daha fazla azaltmıştır.

- Bazı ülkelerde kamu harcamalarındaki kesintiler, hizmetlere erişmek için vatandaşların doğrudan ödediği harcamaların payını artırmıştır ve bu da düşük geliri insanların önündeki finansal engelleri artırmaktadır.
- Hizmet uygulamalarına dönük olarak, risklere maruz kalan insanlara (düşük geliri insanlara, göçmenlere, engellilere, gençlere, v.s.) odaklanan ve yeni teknolojilerin potansiyelini tamamıyla kullanan vatandaş merkezli bir yaklaşım, daha kapsayıcı bir hizmet uygulaması ve sonuçları için fırsatlar sunabilir.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *Government at a Glance 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2015-en